

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การจัดการด้านทรัพย์สินตามโครงการจัดตั้งสถานีวิจัยโทรทัศนระบบ ยู เอช เอฟ

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้มีหนังสือที่ นร ๑๓๐๕/๘๐๑๐ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมีปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการจัดการด้านทรัพย์สินตามโครงการจัดตั้งสถานีวิจัยโทรทัศนระบบ ยู เอช เอฟ ซึ่งมีข้อเท็จจริงและปัญหาว่าในการปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องทรัพย์สินตามโครงการจัดตั้งสถานีวิจัยโทรทัศนระบบ ยู เอช เอฟ เพื่อให้เป็นไปตามนัยสัญญาเข้าร่วมงานและดำเนินการสถานีวิจัยโทรทัศนระบบ ยู เอช เอฟ ฉบับลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๓๘ ข้อ ๑.๑ วรรคสอง ที่กำหนดให้ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ในการดำเนินการ และทรัพย์สินอื่นใดที่บริษัทสยาม อินโฟเทคนิกส์ จำกัด ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็นบริษัทไอทีวี จำกัด (มหาชน) ผู้เข้าร่วมงานได้ดำเนินการจัดหาหรือได้มาหรือมีไว้เพื่อดำเนินการสถานีวิจัยโทรทัศนระบบ ยู เอช เอฟ ให้ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี นั้น บริษัทฯ ได้ทยอยส่งมอบบัญชีรายชื่อทรัพย์สินที่มีอยู่โดยแจ้งเจตนาการโอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินส่วนที่เป็นอสังหาริมทรัพย์ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้แจ้งกรมธนารักษ์เพื่อพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป กรมธนารักษ์ได้แจ้งให้ทราบว่า กรมธนารักษ์ได้มอบหมายให้ธนารักษ์จังหวัดที่ที่ดินนั้นตั้งอยู่เป็นผู้แทนกรมธนารักษ์ในการทำนิติกรรมรับโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินจากบริษัทฯ สำหรับกรณีการใช้ที่ราชพัสดุ ซึ่งเป็นทรัพย์สินที่ได้รับมาจากบริษัทนั้น กรมธนารักษ์ได้มีการประชุมพิจารณาร่วมกันแล้วเห็นว่า เนื่องจากที่ดิน อาคาร หรือสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวได้ตกเป็นที่ราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุและบริษัทมีฐานะเป็นเอกชน จึงไม่มีสิทธิใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุนั้น หากมีสิทธิเพียงการเช่าโดยต้องชำระค่าตอบแทน ซึ่งรวมถึงภาษีโรงเรือนและที่ดินด้วยและขอให้แจ้งบริษัทฯ เพื่อยื่นความจำนงขอเช่าที่ราชพัสดุกับกรมธนารักษ์ต่อไป

ในประเด็นบริษัทฯ มีสิทธิเพียงการเช่าโดยต้องชำระค่าตอบแทน นั้น บริษัทฯ ได้ร้องเรียนต่อสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีว่า การที่จะให้บริษัทฯ เป็นผู้ขอเช่าที่ราชพัสดุโดยจะต้องเสียค่าตอบแทน ซึ่งรวมถึงภาษีโรงเรือนและที่ดินด้วยนั้น น่าจะเป็นการเพิ่มภาระค่าใช้จ่ายโดยไม่เป็นธรรมกับทางบริษัทฯ เป็นอย่างยิ่ง บริษัทฯ จึงขอให้พิจารณายกเว้นหรือผ่อนปรนการชำระค่าตอบแทนในการเช่าที่ราชพัสดุ ซึ่งรวมถึงภาษีโรงเรือนและที่ดินด้วย สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจึงได้ส่งเรื่องให้กรมธนารักษ์เพื่อพิจารณาทบทวนอีกครั้งหนึ่ง และต่อมากกรมธนารักษ์ได้แจ้งผลการพิจารณาให้ทราบว่าที่ดินและอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่บริษัทฯ จัดหาได้มา หรือ

มีไว้ตามเงื่อนไขสัญญาเข้าร่วมงานฯ ได้ตกเป็นที่ราชพัสดุตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ แล้ว ในกรณีนี้แม้สัญญาเข้าร่วมงานฯ จะมีข้อผูกพันให้บริษัทามีสิทธิและหน้าที่ในการครอบครองใช้สอยทรัพย์สินดังกล่าวก็ตาม แต่การใช้สอยก็ต้องเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุกำหนด ซึ่งไม่ได้ให้สิทธิเอกชนใช้ได้นอกจากจะต้องเป็นการเช่า จึงไม่อาจยกเว้นการเช่าได้ จะกระทำได้อีกแต่โดยการผ่อนปรนอัตราค่าเช่า ค่าธรรมเนียมการจัดให้เช่าเท่านั้น และเห็นว่าการที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีทำสัญญาสัมปทานผูกพันให้บริษัทามีสิทธิและหน้าที่ในการครอบครองใช้สอยทรัพย์สินก่อนที่ทรัพย์สินดังกล่าวจะตกเป็นที่ราชพัสดุเช่นนี้จะมีผลทำให้บริษัทามีสิทธิใช้ที่ราชพัสดุโดยไม่ขัดกับกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุหรือไม่ ซึ่งกรมธนารักษ์เห็นสมควรจะได้มีการหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อให้เกิดความชัดเจนและถูกต้องในการดำเนินการต่อไปก่อน

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า ในการดำเนินกิจการสัมปทานย่อมจำเป็นต้องมีอุปกรณ์เพื่อใช้ในกิจการสัมปทานนั้น ๆ การกำหนดให้ฝ่ายใดเป็นผู้มีหน้าที่จัดหาอุปกรณ์นั้น ย่อมเป็นไปตามที่คู่สัญญาประสงค์จะตกลงกัน กรณีของสัญญาเข้าร่วมงานฯ คู่สัญญาตกลงกันในข้อ ๑.๑ วรรคสอง ของสัญญาเข้าร่วมงานฯ ให้บริษัทไอทีวี จำกัด (มหาชน) ในฐานะผู้ดำเนินการสัมปทานเป็นผู้จัดหาทรัพย์สินอันเป็นอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินกิจการด้วยตนเอง และกำหนดให้บริษัทามีสิทธิและหน้าที่ในการครอบครองและใช้สอยทรัพย์สินดังกล่าวในการดำเนินกิจการสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกแพร่กระจายเสียงของสัญญานี้ ข้อสัญญาข้อนี้จึงเป็นอุปกรณ์ที่เกิดขึ้นตามสัญญาสัมปทานซึ่งรัฐผู้ให้สัมปทานย่อมมีอำนาจให้สิ่งจูงใจในการลงทุน (incentives) และหลักประกัน (stability หรือ guarantee) เพื่อให้การลงทุนของเอกชนได้รับความคุ้มครองที่เป็นธรรมตามควรแก่กรณี ประกอบกับข้อสัญญาต่าง ๆ ในสัญญาเข้าร่วมงานฯ ต้องผ่านกระบวนการให้ความเห็นชอบตามนัยมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งกำหนดให้สำนักงานอัยการสูงสุดเป็นผู้ตรวจพิจารณาร่างสัญญาดังกล่าว ฉะนั้น การแปลความข้อ ๑.๑ วรรคสอง ที่เป็นคุณสมบัติผู้รับสัมปทานโดยไม่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ในพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ ย่อมเป็นการสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๕ อันเป็นกฎหมายพิเศษอันมีผลยกเว้นกฎหมายทั่วไปตามนัยมาตรา ๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวที่บัญญัติว่า "บรรดากฎหมาย กฎ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรีและคำสั่งอื่นใดในส่วนที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน" มิฉะนั้นการให้เอกชนเข้าร่วมทุนจะกระทำได้อีกและไม่เอื้อให้เกิดผลสำเร็จในการเข้าร่วมทุนสมดังเจตนารมณ์ของกฎหมาย ดังนั้น กรณีจึงมิใช่เป็นกรณีที่สัญญาทางปกครองขัดกับพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งเป็นกฎหมายทั่วไป แต่เป็นกรณีที่กฎหมายทั่วไป (กฎหมายที่ราชพัสดุ) ถูกยกเว้นโดยกฎหมายพิเศษที่ตราขึ้นใช้บังคับในภายหลัง อันได้แก่พระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๕

ด้วยเหตุผลดังที่ได้กล่าวมา ประเด็นปัญหาที่ว่า เงื่อนไขในข้อ ๑.๑ วรรคสอง

ของสัญญาเข้าร่วมงานฯ ที่กำหนดให้บริษัทามีสิทธิและหน้าที่ในการครอบครองและใช้สอยทรัพย์สินดังกล่าวในการดำเนินกิจการสถานีวิทย์โทรทัศนภายใต้เงื่อนไขของสัญญานั้นได้ตกติดไป กับทรัพย์สินที่ตกเป็นที่ราชพัสดุ ซึ่งเป็นปัญหาในทางปฏิบัติที่เกิดจากกฎหมาย ๒ ฉบับ ขัดกัน คือ พระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ นั้น จึงต้องบังคับตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นหลัก

อย่างไรก็ดี สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้นำความเห็นของกรมธนารักษ์ และสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าวข้างต้นเสนอให้คณะกรรมการประสานงานการ ดำเนินการตามสัญญาเข้าร่วมงานและดำเนินการสถานีวิทย์โทรทัศนระบบ ยู เอช เอฟ ตามนัย พระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๒ และมาตรา ๒๓ พิจารณาในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๔๔ แล้วเห็นว่า โดยที่กรมธนารักษ์และสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมีความเห็นไม่ สอดคล้องกันในประเด็นนี้ กรณีจึงทำให้เป็นปัญหาในทางปฏิบัติในการดำเนินการตามสัญญาเข้า ร่วมงานฯและในการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการตามสัญญา สัมปทานเป็นไปโดยถูกต้องและเป็นธรรมโดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างประโยชน์ส่วนรวมและ ประโยชน์ของผู้ร่วมทุน คณะกรรมการประสานงานฯ จึงมีมติมอบให้สำนักงานปลัดสำนัก นายกรัฐมนตรีนำเรื่องนี้หารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาต่อไป

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจึงขอหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ว่า การที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีทำสัญญาเข้าร่วมงานและดำเนินการสถานีวิทย์ โทรทัศนระบบ ยู เอช เอฟ ฉบับลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๓๘ กับบริษัทไอทีวี จำกัด (มหาชน) ในประเด็นตามข้อ ๑.๑ วรรคสอง ที่กำหนดให้บริษัทามีสิทธิและหน้าที่ในการครอบครองและใช้ สอยบรรดาทรัพย์สินที่บริษัทฯ เป็นผู้จัดหาหรือได้มาหรือมีไว้ด้วยตนเองและได้ตกเป็นที่ราชพัสดุ แล้ว นั้น จะมีผลให้บริษัทฯ มีสิทธิใช้ที่ราชพัสดุนั้นโดยไม่ต้องเช่าและเสียค่าเช่าตามกฎหมายที่ ราชพัสดุหรือไม่ เพียงใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) ได้พิจารณาข้อหารือข้างต้นโดยมีผู้แทน สำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี) และผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลางและกรมธนารักษ์) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า สัญญาเข้าร่วมงานและ ดำเนินการสถานีวิทย์โทรทัศนระบบ ยู เอช เอฟ ฉบับลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๓๘ ที่ทำขึ้น ระหว่างสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีกับบริษัทสยามอินโฟเทนเมนท์ จำกัด (ปัจจุบันเปลี่ยน ชื่อเป็น "บริษัทไอทีวี จำกัด (มหาชน)") เป็นสัญญาต่างตอบแทนซึ่งมีข้อกำหนดผูกพันรัฐและ บริษัทว่า ในการได้รับสิทธิในการเข้าร่วมงานและดำเนินการสถานีวิทย์โทรทัศนระบบ ยู เอช เอฟ เป็นระยะเวลาสามสิบปีนั้น บริษัทฯ จะต้องจ่ายค่าตอบแทนในการเข้าร่วมดำเนินกิจการสถานี วิทย์โทรทัศนระบบ ยู เอช เอฟ รวมทั้งได้มีการตกลงกำหนดไว้ในข้อ ๑.๑^๑ ของสัญญาดังกล่าว

^๑ ข้อ ๑.๑

ฯลฯ

ฯลฯ

ให้ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ในการดำเนินการและทรัพย์สินอื่นใดที่บริษัทได้ดำเนินการจัดหาหรือได้มาหรือมีไว้เพื่อดำเนินการสถานีวิจัยโทรทัศน์ตามสัญญาฯ ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีตกลงให้บริษัทฯ มีสิทธิและหน้าที่ในการครอบครองและใช้สอยทรัพย์สินดังกล่าวในการดำเนินการสถานีวิจัยโทรทัศน์

แม้ว่าทรัพย์สินที่บริษัทฯ โอนให้แก่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ตกเป็นพระราชพัสดุตามมาตรา ๔^๒ แห่งพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ อันมีผลทำให้กระทรวงการคลังเข้าถือกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินดังกล่าวตามมาตรา ๕^๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว และมีอำนาจหน้าที่ในการปกครองดูแลที่ราชพัสดุให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และระเบียบที่กำหนด ซึ่งการเข้าถือกรรมสิทธิ์ดังกล่าวเกิดขึ้นโดยผลของบทบัญญัติของกฎหมายและมีผลทำให้การครอบครองและใช้สอยประโยชน์ที่ราชพัสดุต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุฯ ก็ตาม แต่ไม่เป็นการลบล้างสิทธิ หน้าที่หรือความรับผิดชอบใด ๆ ที่กระทรวง ทบวง กรม ก่อให้เกิดขึ้นในทรัพย์สินนั้นก่อนที่กระทรวงการคลังจะเข้าถือกรรมสิทธิ์แต่อย่างใด

กรณีตามปัญหาข้อหาหรือ สิทธิและหน้าที่ของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และบริษัทฯ อันเกี่ยวกับทรัพย์สินซึ่งตกเป็นที่ราชพัสดุตามสัญญาฯ ที่ว่า บริษัทฯ จะต้องโอนกรรมสิทธิ์ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ในการดำเนินการและทรัพย์สินอื่นใดที่บริษัทได้ดำเนินการจัดหาหรือได้มาหรือมีไว้เพื่อดำเนินการสถานีวิจัยโทรทัศน์ตามสัญญาฯ ให้แก่สำนักงาน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และบริษัทฯ มีสิทธิในการครอบครองและใช้สอยทรัพย์สินดังกล่าวโดยมิได้กล่าวถึงคำตอบแทนในการใช้สอยทรัพย์สินนั้นอีก ในสัญญาดังกล่าวสำนักงานปลัดสำนัก

ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ในการดำเนินการ และทรัพย์สินอื่นใดที่ผู้เข้าร่วมงาน ได้ดำเนินการจัดหาหรือได้มาหรือมีไว้เพื่อดำเนินการสถานีวิจัยโทรทัศน์ตามสัญญาฯ ไม่ว่าก่อนหรือหลังวันลงนามในสัญญา ให้ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของสำนักงานนับแต่วันที่ได้ติดตั้งอุปกรณ์เสร็จเรียบร้อยและใช้งานได้ หรือได้จัดทำมาในโอกาสแรก แต่ไม่ช้ากว่าวันเริ่มดำเนินการ ตามที่ระบุไว้ในเอกสารแนบ ๒ ทั้งนี้ สำนักงานตกลงให้ผู้เข้าร่วมงาน มีสิทธิและหน้าที่ในการครอบครองและใช้สอยทรัพย์สินดังกล่าวในการดำเนินการสถานีวิจัยโทรทัศน์ภายใต้เงื่อนไขของสัญญาฯ

ฯลฯ

ฯลฯ

๒ มาตรา ๔ ที่ราชพัสดุ หมายความว่า อสังหาริมทรัพย์อันเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินทุกชนิด เว้นแต่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน ดังต่อไปนี้

(๑) ที่ดินรกร้างว่างเปล่า และที่ดินซึ่งมีผู้เวนคืนหรือทอดทิ้งหรือกลับมาเป็นของแผ่นดิน โดยประการอื่นตามกฎหมายที่ดิน

(๒) อสังหาริมทรัพย์สำหรับพลเมืองใช้หรือสงวนไว้เพื่อประโยชน์ของพลเมืองใช้ร่วมกัน เป็นต้นว่า ที่ชายตลิ่ง ทางน้ำ ทางหลวง ทะเลสาบ

ส่วนอสังหาริมทรัพย์ของรัฐวิสาหกิจที่เป็นนิติบุคคลและขององค์การปกครองท้องถิ่นไม่ถือว่าเป็นที่ราชพัสดุ

๓ มาตรา ๕ ให้กระทรวงการคลังเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ราชพัสดุ

บรรดาที่ราชพัสดุที่กระทรวง ทบวง กรมใดได้มาโดยการเวนคืนหรือการแลกเปลี่ยนหรือโดยประการอื่น ให้กระทรวงการคลังเข้าถือกรรมสิทธิ์ในที่ราชพัสดุนั้น ทั้งนี้ยกเว้นที่ดินที่ได้มาโดยการเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

นายกรัฐมนตรีได้กระทำการแทนรัฐ และเมื่อกระทรวงการคลังซึ่งเป็นผู้เข้าถือกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุฯ ในนามของรัฐ กระทรวงการคลังย่อมต้องผูกพันตามสัญญาในส่วนที่เกี่ยวกับทรัพย์สินดังกล่าวด้วย นอกจากนี้ ทรัพย์สินที่บริษัทฯ โอนให้แก่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีนั้นย่อมถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของค่าตอบแทนตามสัญญาฯ การจะเก็บค่าเช่าสำหรับการที่บริษัทฯ มีสิทธิในการครอบครองและใช้สอยทรัพย์สินดังกล่าว ย่อมเป็นการกระทำที่ทำให้บริษัทฯ ซึ่งเป็นคู่สัญญาต้องรับภาระเพิ่มขึ้นอันขัดต่อข้อกำหนดในสัญญา ซึ่งหลักเกณฑ์ในการจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๖^๔ แห่งกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๑๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ เองก็ยังกำหนดให้กรมธนารักษ์สามารถนำที่ราชพัสดุที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ในทางราชการหรือที่ไม่ได้สงวนไว้เพื่อใช้ประโยชน์ในทางราชการมาจัดหาประโยชน์โดยการจัดให้เช่าหรือโดยวิธีการจัดทำสัญญาต่างตอบแทนอื่นนอกเหนือจากการจัดให้เช่าก็ได้เช่นกัน อันแสดงให้เห็นถึงเจตนารมณ์ของกฎหมายว่า ในการจัดหาประโยชน์ที่ราชพัสดุ รัฐอาจจะได้รับผลประโยชน์ตอบแทนอื่นที่มีใช้ค่าเช่าแต่อยู่ในรูปสัญญาต่างตอบแทนก็ได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) จึงเห็นว่า การที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีทำสัญญาเข้าร่วมงานและดำเนินการสถานีวิจัยโทรทัศนระบบยู เอช เอฟ ฉบับลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๓๘ กับบริษัทไอทีวี จำกัด (มหาชน) และให้บริษัทฯ มีสิทธิและหน้าที่ในการครอบครองและใช้สอยบรรดาทรัพย์สินที่บริษัทฯ เป็นผู้จัดหาหรือได้มาหรือมีไว้ด้วยตนเองนั้น เมื่อทรัพย์สินดังกล่าวตกเป็นที่ราชพัสดุแล้ว บริษัทฯ คงมีสิทธิใช้ที่ราชพัสดุนั้นได้ต่อไปตามข้อกำหนดโดยไม่ต้องเช่าและเสียค่าเช่าตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ ทั้งนี้ ภายในอายุของสัญญาดังกล่าว

(ลงชื่อ) ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์

^๔ ข้อ ๑๖ ที่ราชพัสดุที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ในทางราชการหรือที่ไม่ได้สงวนไว้เพื่อใช้ประโยชน์ในทางราชการกรมธนารักษ์จะนำมาจัดหาประโยชน์โดยการจัดให้เช่าหรือโดยวิธีการจัดทำสัญญาต่างตอบแทนอื่นนอกเหนือจากการจัดให้เช่าก็ได้

การจัดหาประโยชน์โดยการจัดให้เช่าตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นการให้เช่าในลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) การให้เช่าที่ดินที่ผู้เช่าใช้อาศัย

(๒) การให้เช่าที่ดินที่ผู้เช่าใช้ประกอบการเกษตร

(๓) การให้เช่าที่ดินเพื่อปลูกสร้างอาคารโดยยกกรรมสิทธิ์อาคารที่ปลูกสร้างให้แก่

กระทรวงการคลัง

(๔) การให้เช่าที่ดินเพื่อประโยชน์อย่างอื่น

(๕) การให้เช่าอาคารซึ่งเป็นที่ราชพัสดุ

การจัดหาประโยชน์โดยวิธีการจัดทำสัญญาต่างตอบแทนอื่นนอกจากการจัดให้เช่าตามวรรคหนึ่ง กรมธนารักษ์จะดำเนินการได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

(นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนคานต์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ตุลาคม ๒๕๕๕